

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНТЕГРОВАНІХ ЗАХОДІВ ІНФЕКЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ У ПРОТИДІЇ ПРОТИМІКРОБНІЙ РЕЗИСТЕНТНОСТІ

Малофій М.Л., Мегедин І.В., Вінтоняк Н.М., Веспянська І.В.

Комунальне некомерційне підприємство «Івано-Франківський обласний перинатальний центр Івано-Франківської обласної ради»

м. Івано-Франківськ, Україна

farmmalofi@gmail.com

Знайомство. Я, Малофій М.Л., - фармацевт клінічний відділу інфекційного контролю (ВІК) КНП «Івано-Франківський обласний перинатальний центр Івано-Франківської обласної ради» (КНП «ІФ ОПЦ ОР»), працюю у ВІК з березня 2023 року. Наш ВІК сформовано у грудні 2021 року та укомплектовано керівником – Мегедин І.В., епідеміологом - Вінтоняк Н.М., координатором з гігієни рук – Веспянська І.В. та фармацевтом клінічним. КНП «ІФ ОПЦ ОР» є комунальним унітарним некомерційним підприємством, що забезпечує жителів м. Івано-Франківська та області наданням третинної амбулаторної та стаціонарної (в тому числі невідкладної та екстреної) медичної допомоги жінкам, дівчаткам-підліткам, вагітним із акушерською та екстрагенітальною патологією, роділлям, породіллям та новонародженим. Заклад має симуляційний центр, центр планування сім'ї, відділення катамнестичного спостереження та реабілітаційно-відновного лікування дітей, клініко-діагностичну лабораторію та є клінічною базою кафедри акушерства та гінекології післядипломної освіти Івано-Франківського національного медичного університету. Ліжковий фонд КНП «ІФ ОПЦ ОР» налічує 150 ліжок, які розподілені між відділеннями, а саме: патології вагітних з ліжками екстрагенітальної патології, пологове, акушерсько-фізіологічне (АФВ), гінекологічне, консультативно-діагностичне з ліжками для денного стаціонару, новонароджених, анестезіології з ліжками для інтенсивної терапії, інтенсивної терапії новонароджених, неонатального та постінтенсивного виходжування новонароджених. Заклад має успішний досвід виходжування передчасно народжених дітей з вагою 620 г. У структурі КНП «ІФ ОПЦ ОР» є бактеріологічна лабораторія (баклабораторія), яка працює згідно методології EUCAST, результати аналізів фіксують у програмі WHONET.

Напрямок роботи. Зниження ризику поширення збудників із протимікробною резистентністю (ПМР) шляхом зменшення необґрунтованого використання антибіотиків, формування сталої культури дотримання гігієни рук, впровадження рутинного епідеміологічного нагляду (епіднагляд) за інфекційними хворобами, пов'язані з наданням медичної допомоги (ПНМД), формування алгоритмів очищення та дезінфекції в КНП «ІФ ОПЦ ОР» та поведження з медичними відходами.

Самопрезентація. ВІК підтримує адміністрація КНП «ІФ ОПЦ ОР», завдяки цьому було впроваджено безперервне консультування та періодичне навчання медичного персоналу з гігієни рук, раціональному призначенню протимікробних препаратів (ПМП), виявлення, запобігання, профілактика, лікування ПНМД, правилам очищення, дезінфекції та поведження з відходами. Завдяки співпраці та розумінню лікарів вдалося знизити споживання в закладі цефтріаксону та левофлоксацину. Основною метою епіднагляду в закладі є визначити найбільш розповсюджені випадки ПНМД, запобігти спалаху їх виникнення, визначити найбільш ймовірні причини та чинники, що сприяли виникненню інфекцій. У 2024 р. порівняно з 2023 р. на 20% збільшилася закупівля професійного мила, антисептиків та дезінфікуючих засобів. Розроблено і впроваджено стандартні операційні процедури (СОП), що стосуються профілактики інфекцій та інфекційного контролю (ПІК). Спільно з

бактеріологом розроблено кумулятивну антибіотикограму, за допомогою якої складено клінічний протокол з емпіричної терапії ПМП щодо ІПНМД. Впроваджено розширений моніторинг споживання ПМП. Впроваджено форми призначення ПМП: з лікувальною метою, для парентеральної периопераційної антибіотикопрофілактики та при передчасному розриві плідних оболонок для того, щоб лікарі не забували писати обґрунтування призначення антибіотика в медичну документацію. У закладі проведено реконструкцію та капітальний ремонт акушерських відділень, це забезпечило розміщення пацієнтів в одномісних палатах з індивідуальними санвузлами та значно покращило умови для якісного очищення та дезінфекції поверхонь, проведення поточних та генеральних прибирань. Створено умови для перебування хворих з інфекційними захворюваннями в боксах, які розміщені в окремому крилі стаціонару.

Досвід. Завдяки вищеописаним заходам ВІК покращив свою роботу, розрахувавши системну самооцінку ППК в закладі. З 2023 р. до 2024 р. загальна сума балів по самооцінці складає: 2023 р. загальна сума балів (б.) складає – 592.5, що вказує на - середній рівень ППК, а за 2024 р. – 655 б. - достатній рівень ППК. До 2024 року, включно, на 80% структурні підрозділи КНП «ІФ ОПЦ ОР» забезпечені ресурсами для гігієни рук (диспенсери для паперових рушників, дозатори для мила та антисептика згідно Державних стандартів України, які розміщені в точках доступу для медичного персоналу та пацієнтів). Для якісного прибирання кожного відділення стаціонару закуплено професійний інвентар, мопи, ганчірки тощо. А також проводилось навчання із залученням зовнішніх спеціалістів щодо правильної експлуатації професійних ресурсів для проведення прибирання та розроблено пам'ятки покрокових дій при проведенні прибирань для молодшого медичного персоналу. Завдяки рутинному епіднагляду було визначено найбільш розповсюджені випадки ІПНМД в КНП «ІФ ОПЦ ОР» за 2024 р., а саме: рівень захворюваності на катетер-асоційовані інфекції кровотоку (КАІК) – 1.01, вентилятор-асоційовану пневмонію (ВАП) – 2.15, інфекції області хірургічного втручання (ІОХВ) в АФВ – 1.89, ІОХВ в гінекологічному відділенні – 3.45. У 2024 р. найбільшу увагу приділено випадкам ІОХВ та спостереження за ними, що дало змогу зменшити кількість проведення ліжко-днів пацієнтками в післяопераційному періоді та в цілому попередити виникнення інфекції акушерської хірургічної рани. Моніторинг споживання ПМП за 2023 – 2024 роки показав зниження рівня споживання цефтріаксону з 3.22 до 0.13 та левофлоксацину з 0.69 до 0.03 за показником загальної кількості DDD препарату, але збільшилось споживання цефазоліну з 0.69 до 1.04. У 2024 р. моніторинг дотримання СОПів з раціонального призначення ПМП показав, що лікуючі лікарі зменшили призначення антибіотиків групи В, а групу С призначають вкрай рідко після здійснення процедури преавторизації, роблять запис обґрунтування в медичній документації щодо призначення ПМП, проте не проводять або рідко проводять деескалацію та досить часто, після введення ПМП, беруть біологічний матеріал для бактеріального посіву.

Наша команда відкрита до співпраці та обміну досвідом. Наші контакти: vikiforcor@gmail.com.

Висновки. Злагоджена робота ВІК стала основою протидії поширенню ПМР та попереджує інфекційні загрози. Завдяки системному епіднагляду, культурі гігієни рук, раціональному споживанню ПМП та тісній співпраці з адміністрацією, медичним персоналом та баклабораторією КНП «ІФ ОПЦ ОР» ми створили безпечне медичне середовище для наших пацієнтів, яке постійно вдосконалюємо.